

Simai Mihály

Dedikáció

egy-egy mag mindegyik szavam
szavanként szórom szét magam
szertehullnak a szó-magok
amit megírtam az vagyok

tavasz-kedvük majd földalol
a föld alól a hó alól
ha lesz nap hogy kihajtsanak
- de lesz-e Nap
mondd lesz-e Nap?!

Sugárzások

(Futamok Árva Dalma *Idő markában*
című versére)

*„idő markában
hópehely”*
ha majd az Isten
rámlehel
ne kérdezzétek
hol vagyok?
fény-óceánba
olvadok

s ha már az Istené
leszek
kicsit talán istenné
leszek
s ki úgy szerettem
fényedet
én adhatok majd
fényt Neked

galaxisok
csillagködök
szupernovák közt
áttörök
sötét mélységes
éjeken
átsugározom
a végtelent

ezernyi éjen
és napon
a fényem mind mind
rádadom
legyen palást
a válladon
tündöklő bűvös
oltalom

és minden éjen
és napon
csak nézlek nézlek
s hallgatom
bolyongó csillag-
rendszerek
szívét
s a szívverésedet

Részeg faun

még még valami örült áprilist!
még még ! fényzászlós extatikus májust!
még ! júniust mely rózsavért iszik
s habzsol vágyakban fölfeslő leányhúst !

még ! még ! a Létnék minden gyönyörét!
ha tört pohárban de láva-italt !
egy ölelést még ! mely annyira szép
észre sem veszi aki belehalt

Mítosz

egy kéz
a szívárványt
hangokra bontja

egy hang
kettémetszi
a márványasztalt

az idők rózsablakából
kihajló lány
pillantása megvakítja a szörnyet

Mély/én

a végső fizikai atom
mélyén
a végső asztrális atom
mélyén
a végső mentális atom
mélyén
a végső metafizikai atom
végtelenjében

valaki
halkan
énekel

Mint aki...

mint aki falból lép ki
s immár szabad
mint aki mindenén túl van
s most kezdi csak

mint aki elfelejt félni
hosszan mereng
s mikronjaival kiméri
a végtelent

Diárium

I.

a virágok
kiszöktek a világból
mint vér az arcból

II.

a levegőben
angyalkard
suhog

III.

hangtalan
zokogás
a hó

Árpás Károly

Heurisztikon

MAGASSÁG nyílik: tárul a mélység
 sugárívek védőboltozata omlik
 teret borítja sötétnél sötétség
 tűnő dimenziók görbülő síkjai
 Ismereteim spirál-alagútjában
 hullásom párhuzamos az idővel
 Zuhanó-emelkedő testem épp elfér
 végtelen határú hézagai közt
 Kristály ég pórusai csarnokvizek
 rezdülő tükrében csillag a mécsvilág
 Itt szirmokat is szuronyok őriznek
 az univerzum szabadítójára vár
 Suhanó emberélet gondolatom
 vastagodó évgyűrűk fénygyorsulások
 pulzáló galaxisokat pörgetek
 játéka a világnak világokkal játszom
 Kitöltendő űrök világteremtő
 megváltó pusztító ötletek rajzanak
 a létezés értelmét értőn értem
 általam történhet jelen és jövő
 Világtörténelem subaszönyegem
 szövése mintáit szememmel követem
 rostlikain látom mint távolodik
 a magasság – ím közeledik a MÉLYSÉG

Fordítás-parafrazis

Petőfi Sándor *Deákpályám*-versére

Nem lógtam és törtem magam
 a suliban – ó de kár,
 karót adott, megbuktatott
 az a sok bunkó tanbá.

Magyarból is sok fát kaptam,
 puskáztam, ahogy mások,
 így lett rossz a bizim, látod,
 pedig hát magyar vagyok.

Nem felejttem el ezt nekik,
 amit velem megtettek,
 de kutyául bánok velük,
 hogy rám emlékezzenek.

Volt egy csajom, együtt jártunk,
 volt ott minden, ami kell.
 Csak nem tetszett az ősöknek –
 nem lett zsír, több nem is kell.

Kiderült, hogy vakulnának,
 az én dolgom – így esett:
 eltanácsoltak. Maradtak
 rokkázók és stréberek.

Míg leltem levelezőt, addig
 lógtam itt-ott, mindenütt,
 majd csak elvégzem valahogy,
 a kapcsolat megsegít.

Találós kérdések

Mi ez?

Hátsó hármam irka része,
Plusz elől egy: épületnek.
Előlről négy finnül a hal –
mind az öttel köszöngetnek.

*

Ki ő?

Én vagyok, én vagyok, én vagyok –
akárhogy nézzük is: én vagyok!
Előlről is, hátulról is:
én vagyok, én vagyok, én vagyok

*

Egy gnóma-szállóige:

Tova! Tetem? A rügy és termés közötti állapot? Tova!
Hajtás! Nyelvjárási folytonossági úr a lét.

Árva Dalma

Idő markában...

zenét hallgatok...
kinn hull a hó
szakadatlan...

vonalak...
őzbokájú gékulcs...
bék...
„kereszttek”...
szerző letérdepel...
s a hang
akár a hó...

zenét hallgatok...
megérint...

idő markában hópehely...
elnémulok...

Vallató kéz...

az írás
- vallató kéz –
szorít.....szorít....
s hipnotizál a fájdalom

vallasz...
mélyből botlanak szavak...

szavakból ácsolt
versdíványod
szembesít
a tudatalattival...

Tűnődés

ember -
s november-álarc lehull...
alatta arctalan
halál-vigyor...

tegnap
még utolsó
virágos lét-pillantás...
s eltűnt
édes gyümölcsével
szivárvány-hídjával
a Van Gogh-színekkel fényes
nyár-őszi éden...

tél-elő könnye ered...
szél-öklét dühödve rázza...
karján bíbor levelet
táncoltat avar-halálba...

észrevétlen lopakodik
a köd

- akár a feledés –
nefelejcs-virágú
szürke szemfedő-fátylával
nesztelen mindent eltakar
mint bennünket majd...

a minket-szeretők
szeme elől...

(November 1.)

Szökkenések...

az az utolsó pillanat...,
 az az utolsó szökkenés
 amikor majd a végtelenbe ug-
 rasz...

az az utolsó előtti szökkenés
 az utolsó előtti pillanatban...,
 ott a levegőben...,
 mikor se föld, se ég
 ha írsz...

nem gondolsz
 arra a legutolsó végtelen szökkenés-
 re...,
 de érzed,
 ilyen lehet majd
 az a legutolsó pillanat,
 mikor a Végtelen
 karjára vesz...

Vízió

ha kinyitom szemem : verseim,
 ha becsukom : te és képeim:

szél vagyok,
 ölemben ringatom verseim...,
 vagy sas,
 karmaim közt szorítom őket,
 akár tenger is,
 hátamon, mint fehér vitorlák
 versengenek...

s aztán?
 elcsitul a szél...
 sas leszáll...
 tenger megjuhászodik...

s egy varázsütés...
 a szél a tenger és a sas
 én
 a versek
 te leszel

s ringatlak – akár a szél...
 repülök veled – akár a sas...
 fürdesz bennem – tenger vagyok...

ha kinyitom szemem: verseim
 ha becsukom : te
 és képeim

Bakos András

Szeged

Az ég öreg, fehér panellakás.
Szűk konyha, kisebb és nagyobb szoba.
Csukott szemmel is tudható, mi merre,
te csak bámulsz, és nem tudod, soha.

Sok szék, alacsony ágy, egész tejút
kis lampionokból, csillár helyett.
Poharak, vodkás fénykoktél szifonban:
a hamvasság fogad vendégeket.

Fölállnak, amikor megérkezel,
„Na végre! Jézusom!” ekképp fogad.
Állni egy hang nélkül, esőkabátban,
kibonthatatlan szeretetsomag.

Becsy András

Ballada a hörcsögről

A kisállat-kereskedésnél Bolygó
a kirakathoz nyomta homlokát,
bent egy ketrec kis hörcsöge a forgó-
kerék mellől nézett a rácson át.
Bundája bársony volt, szintiszta zsemle,
magtár-pofája nőtt, ó, a fősvény!,
faforgács fedte, s csak szakértő elme
tudhatta volna: hím-e, vagy nöstény.
Az éj-talárú kozmosszal komázott,
de ráunt, hogyha jött a verőfény,
magának álmodott egy napvilágot,
hol nem az ösztön az örök törvény!

Tenyészállatnak termett, mely csak egyre
iparosként sokasodásra vár,
mi mozgott, hagyta, a dögöt megette,
szorgos csinovnyikként csinálta már.
Ha vendéget kapott, porzott a prémje,
párnája, paplanja új párja volt,
ám néha marta, és véresre tépte,
aztán meg újra vele lovagolt,
de ásított, mikor hajnalban hágott,
habár kedvére volt ez az önkény,
magának álmodott egy napvilágot,
hol nem az ösztön az örök törvény!

Így élt vackán az üzlet büszkesége,
mint egy felárzott amsterdami,
kóbor macskák nyála folyt össze érte,
hisztis kölköktől kellett tartani,
rajongóinak száma is megugrott,
gazdára találtak fajtársai,
csak vitték őket egyre, mint a cukrot,
a laborba – nem győzték hordani.
De őt meghagyták, kapott friss forgácsot,
a folyamból övé lett az örvény,
magának álmodott egy napvilágot,
hol nem az ösztön az örök törvény!

Ajánlás:

Vevőm! ValóVilággá lettem, látod:
eszem, iszom, a tökömben töltény,
a Holdat hordom és a másvilágot,
hol nem az ösztön az örök törvény!

Exodus

Lassan a rézvölgy ráncos aranymutatója erectál,
trombitatölcsér nyílik a rozsdafa törzse tövében,
csattan a cintányérc, ókürt sorakoztat a kompra,
harsona csillan meg még egyszer a gesztenye-tatról,
és kihajózik az erdő, árbócán az ezüst tri-
ambulium újra lehunyja szemét, s egy nagy levegőt vesz.

Bene Zoltán

A ráolvasó

Azon a nyáron, amikor a Napbanéző három-négy hüvelyket nőtt, valóságos beltenger alakult ki a falunk határában. Kacsák, szárcsák, ludak, víziútyúk és hattyúk kötöztek hozzánk, sirályok tucatjai ringtak a víz felszínén. A Napbanéző naphosszat eme beltenger partján üldögélt, hol a Napba nézett, hol a szárnyasokat vizslatta, s közben nőtt, egyre csak nőtt észrevétlen.

Nyár végén figyeltünk föl arra, hogy a bokája kikandikál a nadrágszárából, az ingujja meg a könyökénél véget ér. Addigra a beltenger elszivárgott a talaj hasadécai között, utolsó csöppjeit is elszállították a mélység irányába törtető erecskék; a kacsák, szárcsák, ludak, víziútyúk és hattyúk odébbálltak, a sirályok elröpültek a nagy, déli folyam felé, a falunk határában néhány kiszikkadt haltetem meg tucatnyi kilapított, kérgesre száradt békatest emlékeztetett csupán a tegnap még élő-zsibongó vízi világra. Az élet visszazökkent a rendes kerékvágásba, s egy este a faluvégi kurta korcsmában valaki észrevette, hogy Napbanéző kinőtte a ruháit. Így kezdődött.

Egy év sem telt belé, Napbanéző kétszer akkorára nyúlt, mint bármelyikünk, ruházatát nem győzték toldani-foldani a falunkbéli asszonyok. Egyedül a lába nem nőtt egy csipetnyit sem, minélfogva szegény Napbanéző egyre bizonytalanabban járt. Leginkább csak imbolygott, dülöngélt, akárha részeg lenne, holott soha életében nem ivott szeszt. El-elpityeredett, meg-megkeseredett emiatt, hol ennek, hol annak panaszkodott, hol ettől, hol attól kért tanácsot. Csakhogy sem a falunk bírása, sem annak bölcs tanácsnokai, sem senki más közülünk nem tudott számára hasznos útmutatással szolgálni, segítséget nyújtani. Képtelenségnek látszott gátat vetni egyre esztelenebb fejlődésének, Napbanéző fittyet hányva fizikára, biológiára meg a doktornő által genetika néven emlegetett felfoghatatlan, tehát értelmetlen esztelenségre, nőtt, nőtt, nőttön-nőtt.

A következő nyár, talán hogy változatossággal gyönyörködtesen, olyan szárazsággal köszöntött ránk, hogy több port nyeltünk, mint vizet, a bőrünk kiszáradt és fölhasadozott, a házak falán megrepedt a vakolat, a kerítéslécek göcsörtösre aszottak, a kutyák szőre foltokban kihullott, a macskák panaszosan nyöszörögtek, mert nyávgolni nem maradt erejük, s a kertek végében a krumplibogarak órák alatt elszáradtak, akár kánikulában a vágott virág. Ám, minden korábbi logikának és néhány erősnek tetsző hipotézisnek ellene mondva, ez sem segített a Napbanézőn.

– Aki azt gondolta, a múlt év vízbősége okozta megállíthatatlan növekedését, csúnyán tévedett – összegezte a tapasztalatokat a bíró, kútmély bölcsességgel.

Őszre ott tartottunk, hogy Napbanéző nem bírta talpra állni, tudniillik testéhez képest igen aprócska lábfejeivel nem tudta megtartani az egyensúlyát.

– Bizonyos szempontból jobb is, hogy így alakult – fejtegette a harmonikás tanácsnok –, legalább nem gabalyodik bele a villanyvezetékekbe.

A falunk öreg cipésze elengedhette a füle mellett a megjegyzést, mindenesetre másnapra speciális lábbelit készített szerencsétlen batárunk számára, amivel óvatosan és csigalassan tipegve bár, mégiscsak lépegethetett. Útvonalán arrébb telepítettük a légkábeleket, levágtuk a fák renitens ágait, nehogy valami baj érje szegényt.

– No, így! – konstataulta a hájas tanácsnok, beszéd közben gondosan levakarva a legutóbbi tüszentés óta az orra hegyére száradt váladékot.

Így bizony, gondoltuk mindannyian, aggódó tekintetünkkel a csetlő-botló Napbanézót követve.

Így, bizony így teltek a napok. Napbanézó megállíthatatlanul magasodott, s akadtak közöttünk, akik feltételezni merészek voltak, hogy bizonynal ama jószándékú óriás leszármazottja, akiről mindannyian tudván tudjuk, hajdan milyen sokat tett értünk, mikor erre, a hegyeinkben kószált – a hegyeinkben, amelyek mára, sajnos, elkoptak. Ezt a kézenfekvőnek tűnő magyarázatot végül mégsem fogadtuk el, szentségtörésnek és káromlásnak ítéltük: az egykori arany szívű óriásnak nem lehetnek ivadékai, ebben megegyeztünk valamennyien. Maradt a tanácstalanság, maradtak a széttárt karok, a papírra rajzolt kérdőjelek.

Ekkor érkeztek a falunkba a fontoskodó fickók a messzi fővárosból. Azzal a szándékkal jöttek, hogy szemrevételezzék Napbanézót. Néhány óra elteltével aztán kibökték, hogy inkább elvinnék magukkal. Ám a bíró és bölcs tanácsnokai nem engedhették, hogy közülünk bárkit is erőszakkal hurcoljanak el, márpedig Napbanézónek esze ágában sem volt önként menni. Határozott föllépésünkkel sikerült is megakadályozni a fővárosiak tervét. Az igazsághoz ugyan hozzátartozik, hogy nem csak irigylésre méltó eltökéltségünk, de a faluvégi kurta korcsmáros kuzinja is nagy szerepet játszott sikerünkben. Ő az ország központjában dolgozik, és sürgönyben küldte el azoknak a befolyásos személyeknek a listáját, akiknek kedvében kellett járnunk ahhoz, hogy Napbanézót itthon tartsuk, azon összegek megjelölésével egyetemben, amelyekkel valóban a kedvükben is járhattunk. Bölcs és hiú bíránk egyfelől önnön tekintélyének, másfelől az őt bálványozó közösségnek tartozott annyival, hogy mélyen kotorjon falunk nagy vászontarisznyájában, előhalásszon onnan néhány ropogós bankóköteget, s megtegye a szükséges lépéseket. Ezeknek a lépéseknek következtében a fővárosi jövevények mégis inkább itt, nálunk vizsgálgatták Napbanézót. Gépekkel és gépek nélkül, pipettákkal, fecskendőkkal estek neki, hosszan abajgatták, már-már élni sem hagyták. Igyekeztük nem vezetett eredményre – egyik idegennek sem sikerült meglelnie az okot, amely Napbanézó mind gyorsuló növekedését előidézte. Hiába vallotta magát egytől egyig mind nagyhírű professzornak, hírneves kutatónak és a genetika nevezetű, szerintünk, falunkbéliek szerint kétséges és kérdéses tudomány korszakos

tudorának, csúnyán fölsültek. Hónapokig tartó próbálkozások után egy napon végül szedték a sátorfájukat, s elszeleltek.

Nem sokkal ezt követően, egy szép, napos tavaszi reggelen Napbanéző – akkor már régóta egy fészkerben aludt, sehol máshol nem tudott volna kényelmesen kinyújtózni – úgy ébredt, hogy elveszik toldozott-foldozott gúnyájában. Izgatottan talpra ugrott, végigtapogatta a tagjait, megropogtatta ízületeit, először nem akart hinni az érzékeinek, utána örömeiben sírva fakadt. Újra normális méretűvé vált. Talán az utolsó pillanatban, a faluvégi kurta korcsmáros számításai szerint ugyanis addigra megközelítette a kilencméteres magasságot, márpedig néhányunk, köztük a bölcs Arisztid, nyugalmazott tanítónk szerint ez az emberi faj hosszanti kiterjedésének legvégső biológiai határa.

Alighogy megünnepeltük Napbanéző gyógyulását, a doktornőt meglátogatta a karikalábú könyvtáros kisasszony.

A falunkban rettenetesen régóta létezik bibliotéka, még elődeink alapították, építették föl saját égetésű téglákból, és helyezték el önnön kezükkel készített polcain az innen-onnan, ettől-attól összegyűjtött köteteket. A karikalábú könyvtáros kisasszony mellett csak egy részeges mindenés dolgozik az intézményben, aki néha olyannyira ittas, hogy lexikonokkal fűt, regényekbe öltözik, versesköteteket uzsonnál, és enciklopédiákkal takarózik. A karikalábú könyvtáros kisasszony sokat pöröl vele, számos alkalommal panaszt is tett a bírónál és bölcs tanácsnokainál.

– Amúgy is régi lexikonok – dörmögte a bíró –, semmit nem tudhattunk már meg belőlük.

– Egyáltalán – szólt közbe a harmonikás tanácsnok, aki régóta orrolt a karikalábú könyvtáros kisasszonyra, mert az nem volt hajlandó harmonikaestet szervezni számára a bibliotéka négy helyisége közül a legnagyobb, olvasóterem nevet viselő szobájában –, egyáltalán hányan járnak abba a bibliotékába? Egyáltalán, van értelme ott tartanunk magát?

A karikalábú könyvtáros kisasszony erre sírva fakadt, sarkon fordult, és zokogva elszaladt.

Tizenketten, azaz egy tucatnyian voltunk beiratkozva a bibliotékába, rajtam kívül mind a karikalábú könyvtáros kisasszony rokonai szegről-végről. Én magam azért tartoztam közéjük, mert egy időben szerettem volna közelebbi ismeretségbe kerülni egy izgalmasnak ígérkező, zöld színű bőrbe kötött, arany betűs könyvsorozattal (címét tekintve *Britannica Hungarica*, azaz, gondolom, *Magyar Gyártmányú Britannika Szivarok Nagykönyvei*). De valahogy mindig elmaradt az ismerkedés, vágyam nem teljesedett be sose.

Lényeg a lényeg, szegény karikalábú könyvtáros kisasszony féltette az állását.

Nemsokkal azelőtt, hogy Napbanéző nyúlni kezdett, egyre sűrűbben rebesgették a népek, hogy a falunk tanácsa fontolgatja a bibliotéka bezárását, a részeges minde-

nes átképzését részeges lakatossá, a karikalábú könyvtáros kisasszonyt pedig a rezes orrú tanácsnok szatocsboltjában alkalmaznák mint raktárost, utóvégre a tárgyak őrizésében már nagy-nagy gyakorlatra tett szert.

Ettől a karikalábú könyvtáros kisasszony még inkább kétségbe esett, még jobban kezdte félteni az állását. Gondolom azért, mert szerette. Miközben naphosszat őrizte a könyvtárgyakat, el is olvasta az egész állományt, minden egyes kötetet. Olyan műveltté vált, mint az izé. Mégse respektálta senki (így mondta, a saját fülemmel hallottam, jelentsen ez a kifejezés bármilyen disznóságot, leírom ide, mert az igazsághoz hozzátartozik). Először azt hittem, ezért ment el a doktornőhöz is. Hogy az majd respektálja.

Mindannyiunk szerencséjére ez nem történt meg, arra viszont fény derült, hogy a Napbanézőt a karikalábú könyvtáros kisasszony növesztette meg – mégpedig a *Ráolvasások gyűjteménye* segítségével. A *Ráolvasások gyűjteménye* ősrégi könyv volt, a bibliotéka leghátsó traktusában lakozott, ahová a részeges mindeneknek nem volt bejárása. Talán ezeréves lehetett ez a súlyos, nehéz, megsárgult, kicafrangosodott szélű lapokból álló kódex, a súlya legalább nyolc kiló. A karikalábú könyvtáros kisasszony azt állította, abból olvasta a varázsigéket, amelyektől Napbanéző majd' kilencméteresre nyúlt. A doktornő először kinevette, csak hogy akkor a karikalábú könyvtáros kisasszony mormolni kezdett valamit pihés bajuszkája alatt, s az orvos hangja néhány szempillantás alatt úgy elvékonyodott, akár egy aprócska gyereké. No, ennek már a fele sem tréfa, gondoltuk mind, s a bíró és bölcs tanácsnokai menten, nyomban, íziben kivizsgálták az ügyet.

A vizsgálat fényt derített mindenre.

És bizony úgy történt minden, ahogyan a karikalábú könyvtáros kisasszony állította.

Mármost egy baj akad csupán: a *Ráolvasások gyűjteményének* több ezerre rúgó rigmusa közül mindössze hét működik: az embert növesztő, az embert zsugorító, a hangmagasító, a hangmélyítő, a besárgító, a sárgaságot elmulasztó, valamint a radai rosseb elleni, bár ezen utóbbira vonatkozóan egy ideig csak a karikalábú könyvtáros kisasszony adott szavára támaszkodhatunk.

– Ezek márpedig így együtt is bakfitty! – legyintett a harmonikás tanácsnok, azzal hazacammogott.

– Ez is bizonyíték! – állította a karikalábú könyvtáros kisasszony mély meggyőződéssel.

– Vajon mire? – kerekedett el a bíró szeme.

– Hogy a könyveknek is van hatalma! – toppantott dacosan a karikalábú könyvtáros kisasszony.

– Végül is – vakargatta a fejét a hájas tanácsnok –, ebben van valami.

Így történt, hogy a bibliotéka megmenekült, s benne a karikalábú könyvtáros kis-

asszony és a részeges mindenes, aki még egy fegyelmivel is gazdagodott, amit két nap múlva elfogyasztott tízóráira, tükörtojással. Hiába háborgott a harmonikás tanácsnok, a bíró és tanácsnoktársai döntése megfellebbezhetetlen volt. A karikalábú könyvtáros kisasszony kiengesztelte Napbanézót is, amennyiben minden második napon fölolvastott neki. Napbanézó elégedett volt a jóvátétellel.

Nem is volna érdemes több szót vesztegetni az esetre, ha egy szombat éjjelen a faluvégi kurta korcsma egyik pocsolyarészeg törzsvendége nem elégteli meg a harmonikás tanácsnok spontán koncertjét, s nem kívánja tiszta szívből, hogy a radai rosseb verné meg az ilyen macskazenészeket!

Hát, megverte. Egyikünk se látta, honnan támadt, csak azt vettük észre, hogy a harmonikás tanácsnok a földön hever, harmonikája a mellén, levegő után kapkod és szederjessé válik az arca. Kiütések keletkeztek a bőrén, dudorok a koponyáján.

– Nyilván veri éppen a radai rosseb – jegyezte meg a faluvégi kurta korcsmáros.

Napbanézó szaladt el a karikalábú könyvtáros kisasszonyért. A karikalábú könyvtáros kisasszony diadalittas arccal, hóna alatt a *Ráolvasások gyűjteményével* vonult be a faluvégi kurta korcsmába, hosszasan készülődött, közben élvezettel figyelte a harmonikás tanácsnok vergődését, míg végül mormogott valamit.

– Most olvas rá – vigyorgott Napbanézó.

Így lehetett, mert a harmonikás tanácsnok újra kapott levegőt, arca visszanyerte pirosposzsgás színét, kiütései és dudorai elmúltak.

– No, van-e hatalmuk? – hajolt hozzá a karikalábú könyvtáros kisasszony.

A harmonikás tanácsnok morgott valamit, lehetett igennek is venni. Mind annak vettük. A karikalábú könyvtáros kisasszony egyenes derékkal vonult ki a faluvégi kurta korcsmából. A bibliotékába, igaz, azóta se iratkoztak be egy tucatnál többen. Nincs ebben semmi rossz, a mi falunkban így mennek a dolgok.

Diószegi Szabó Pál

Haikuk

Tavaszi

Olvadok tőled,
mint tenyereben a hó,
vér-melegedtől.

Nyár

Nagyot dobbant az
Úr szíve. Villáma ránk:
Égi Pillantás

Ősz

Ködbe bújt lombok
zöldje: rőt-sárga-barna
szőnyeg az erdőn.

Asztalodnál...

Asztalodnál forróbb lett az étel:
–jólesik kezedtől minden falat–
vendégség vegyült a szenvedéllyel,
áttört –ma– közöttünk minden falat!
Asztalodnál fehérebb a tányér:
habzsoltuk egymás történetét,
elteltek órák –minden perc ráér–,
úgy megízleltük egymás életét...
Úgy megízleltem ajkad vörösét,
míg az Élet zöld szempárja nézett,
mint arcodnak kigyúló örömét,
míg köröttünk minden elenyészett!
S míg szemed néz, társtalan nem vagyok,
hazáig kísér, mint a csillagok!

Munkácsy Szegeden...

– a Móra Ferenc Múzeum kiállítására

Plakáton keresem,
Munkácsy Szegeden.
Túl időn, tereken,
múlton és jelenen.

Előbb és eleven,
képbezárt kereten,
általvert szegeken
Krisztusunk: ecseten.

Mikulás-pirulás...

– *dal a piros metamorfózisáról*

December ismét ránk köszön és szítál
havat fejünkre, gondolatunk között,
a buszmegállón egyre várva
képzeletünkben az Ünnep ébred.

*„Télapó itt van, hó a subája,
jég a cipője, leng a szakálla...”*

Gyerekzsivaj szólt. Reggeli forgatag
ködében állnak, nézik a nagy fenyőt
a ház előtt. –Piros kabátban
szatyraival öregúr botorkál...

Hol itt a szánkó, merre a szarvasok?
A puttonyát csak nézik a kis szemek,
tanárukat hiába kérdik,
dalra fakadna a szájuk inkább:

*„Télapó itt van, hó a subája,
jég a cipője, leng a szakálla...”*

Káromkodott, úgy ütne fagyott keze...
Köhög, hörög: Fel senki sem ismeri!? –
A környéken tanyáz padon, de
kánikulában a lomb takarja.

Deres szakállán hajnali fagy remeg.
Biciklijével ballag az ősz öreg
tovább, –ruhát keres vagy ételt?–
reggel a kék szemetes kukáknál.

Hajdú Róbert

A gyerek

Hát, úgy kezdődött az egész, hogy részegen összevesztem a barátnőmmel. Folyton azzal sokkolt, hogy így nem akar gyereket, meg úgy, és mi van, ha teherbe esett, mire megmondtam neki, hogy dugja meg akkor a gólya, ha úgyis ő hozza a bébit. Azután csak arra emlékszem, hogy a közeli patikában egy terhességi tesztet veszek, és az ágyam mellett, letolt gatyával egy lavórban állva igyekszem célba venni a lapocskát, azt remélve, hogyha pozitív lesz, átrohanok hozzá, és az orra alá dörgölhetem. Hát pozitív lett, teherbe estem. Ezen akkorát röhögtem, hogy az valami hihetetlen. Ennyit ezekről a modern bigyókról.

Három hónap múlva elmentem a dokihoz, mert folyamatosan émelyegtem és hányingerem volt. Elküldött ultrahangra, ahol is valamiféle formáját tekintve kivehetetlen alakzatot mutogattak nekem, meg azt, hogy még nem tudják biztosan, hogy kisfiú vagy kislány, de gratulálnak mindenesetre. Annyi cigit szívtam el rohamosan egymás után, amennyit csak tudtam, majd elájultam a barátnőm kapucsenőjét nyomva. Mikor felébredtem, azt mondta, hallotta a nagy örömhírt, és gratulál nekem meg a cafkámnak. Mielőtt bármit is kibökhettem volna, kidobott az ajtón.

Elkezdett gömbölyödni a hasam, kemény hónapok és izzasztó tornák vártak rám. Kívánós lettem, elkezdtem annyi ecetes uborkát enni, hogy senki nem bírta sokáig a közelemben lenni az átható ecetszag miatt. Borostás lettem és idegesítően mogorva. A fogaim megromlottak, és egyenként hullottak ki reggelről reggelre. Amikor a kilencedik hónap eljött, összeestem a fájdalomtól, és bevittek a kórházba. Megműtöttek. Mikor felébredtem, pólýába tekerve behoztak egy háromkilós valamit. Meg nem tudnám mondani, hogy mi volt az első, ami eszembe jutott róla, de hogy hihetetlenül ronda volt, az biztos. Az orvos megszorította a kezemet, és azt mondta, gratulál, úgy tűnik túléltem egy közel háromkilós daganatot, ami a gyomromban képződött. Szédülni kezdtem, és elviselhetetlenül fáj a szívem. Elneveztem a gyermekemet Gabinak, mert uniszex, megvettem a kiságyát, babakék, lánynak, fiúnak egyaránt jó, anyagi helyzetemet mérlegelve úgy döntöttem, balettre fog járni, hogy legyen egy kis mozgáskultúrája. Azt sem tudtam fiú-e vagy lány, s erre tessék: rákom volt.

Az első szava az volt, hogy *mama*, de a kiejtése hagyott némi kívánnivalót maga után. Egész nap az ollóit csattogtatta, és hátrafelé járkált a szobában. Én pedig sírtam, hogy nekem van a világon a legrondább gyermekem. De tudják mit? Minden hibájával együtt szerettem, mert az enyém volt. Rondán is az én kicsikém. Csak tudnám, ki lehet az apja.

Jagos István Róbert

Nincs feledés

Nincs feledés.
Várom a ködöt
s függönyt szőnék a múltnak.
Arcodból rojtot fonnék rá
- úgy várnám a szelet:
Így térnék rá a végső útra.
Talán elfúj mindent:
időt, arcot, lábnyomot.
Ám maradnak a súlyok.
Akár hordhatnám is őket,
de valahogy nem megy.
Nem tudom.

Nincs feledés!
A sebek nyomai ott maradnak!
És te messziről nézed,
ahogy újra és újra felszakadnak.
Nincs feledés!
A vonások ott maradnak!
És én rettegve nézem,
ahogy a tükrök meghasadnak.

Színek

Amikor még lenhadj lobogtattad a szélben
és a színeknek még nem volt jelentőségük,
ős-szerelem rejtezett minden pillanatodban.
A Gondolat volt az első, kit vakon szerettél.
Forró egyesülés a tudattal, amíg az idő megőszült
és botra támaszkodott. Oszló pillanatok gyásza
hozta elő belőled a társtalan feketét.
Azóta talmi sebeket égetsz magadra több
ezer éve. Ajkaddal téped, ha esetleg begyógyul.
Vadhúsaid, mint éles hegyek a vértelen holdba
marnak. Karmoló sivatag a takaród. Ám ha elül
a vihar, amit magad szítottál, dámaként csapod
félre csontmaszkos fejed, mint aki még mindig
tudja az ambrózia mézes szűz ízét.
Ereid által lettél színes. Kék, lila és vörös. A sárga
meg csak úgy jött. Talán mindig is benned volt.
A világ forog és vele te is. Szédülésig játszod fel-le
játékos. Ma már nem tartok veled. Talán megérem
még, hogy új színeket keversz ezen a gyönyörű palettán.
Addig is lehunyom szemem – ne lássam azt a sok szart,
melyet eddig a világra vajúdtál.

Eltorzult minta

Menekülni kell
tegnapi képek közé
– a mai mozi csak halált hoz.
Lassan kerül elő a kés,
és módszeresen feláldoz
mindent az okosnak hitt ész.

Tapétákra hagyom magam
– eltorzult minta a félsz.

Kecsmár Szilvia

Szilárdka szilárd hite

Szilárdka szilárdul hitte, hogy neki is jár egy Pókember játékgúria. Nem tudta, hogy mikor, hol vagy kitől, csak azt, hogy jár. Ez a bizonyosság ott szunnyadt Szilárdka lelkében, türelmesen várva, hogy eljőjön a nap. A találkozás napja. Egy szép nyári reggelen a kicsi fiút szülei kirándulni vitték a nagy, messzi székesfővárosba. Szilárdka tágra nyílt szemekkel ámuldozott a budapesti forgatagban. Ennyi embert sosem látott még. Ilyen zibongást sosem hallott még. És a vár! Szélesen kanyargott alattuk a Duna, végeláthatatlanul terült el a város. A kék kis Tisza cipők önfeledten kopogtak a hepehupás macskakövön, cukorkás zacskó csörgött a zsebben.

– Felszálljunk a Fogaskerekűre? – kérdezték élénken a szülők.

– Igen, igen! – lelkesedett Szilárdka.

A délutáni nap finom arany réteggel futtatta be a hegyi utat. A Fogaskerekű lassan, zörögve kapaszkodott mind magasabbra, elandalítva a nagy melegtől ásító utasokat.

– Nápolyit akarok! – szólalt meg a Szilárdkával szemben ülő, vele nagyjából egyidős fiúcska.

– Máris... – mondta a rá vigyázó nagymama, és gondolkodás nélkül teljesítette unokája határozott óhaját.

A kisfiú elégedetten majszolta az édességet, majd elővette táskájából legújabb szerzeményét, a Pókember játékgúriát. Szilárdka, aki mindaddig csendesen, kitárt gyermekszívvel figyelte a tájat, a házakat, az embereket, most megbabonázva meredt a Pókemberre. Álmai Pókemberére. A nápolyitól maszatos fiúcska rögtön észrevette a hirtelen támadt érdeklődést, és dölyfösen nyugtázta a szuperhős újabb sikerét. Szilárdka sóvárgását egyre csak növelte az önfeledt játék, és belülről feszítette a vágy, ám kifelé unott érdektelenséget tettetett. A hengező zajongás mind hangosabbá vált, lassacskán a Fogaskerekű egész közönsége a Pókemberharcot figyelte.

– Nápolyit akarok! – követelte ismét a fiúcska.

Nagymamája szó nélkül teljesítette az ellentmondást nem tűrő kívánságot. A habzsoló kisfiú hamar megfélemedezett a szuperhősről, így észre sem vette, amint játéka önálló életre kelt, hogy a Fogaskerekű padlóján küzdjön tovább a világot fenyegető gonosszal.

– Leesett a játékgúria. Vedd fel hamar! – figyelmeztetett a nagymama.

A kisfiú vonakodva vette fel a szuperhőst, figyelmét megosztva a játék és a nápolyi között. Nem úgy Szilárdka! Ő egészen a Pókembert bűvölte, teljes erőbedobás-

sal koncentrált, hátha az végül melléje szegődik. Ám csak titokban merte nézni, az érdeklődés legcsekélyebb jelét sem mutatva. A kisfiú ismét féktelen játékba kezdett, tépte, nyúzta a Pókembert, már-már igazi élethalálharcot vívott vele, majd hirtelen ráunt a játékra, hogy egy újabb adag nápolyit kebelezzen be.

– Megint leesett a játékod. Itt hagyod, ha nem figyelsz! – zúgolódott az eddig csendes nagymama.

A kisfiú duzzogva nyúlt ismét a játék után, majd a harcoktól megfáradtan, zihálva dobta maga mellé a padra. Tömzsi kis ujjával újból édesség után kutatott. Szilárdka szilárd hittel, töretlen buzgalommal koncentrált tovább.

A Fogaskerekű elhagyta már az utolsó előtti megállót is, közelgett a leszállás ideje. A menet közben megfogyatkozott utasok nyöszörögve tápázkodtak fel, a melegtől elnehezült léptekkel, lomhán zuhantak az aszfaltra. A nagymama öles léptekkel indult az ajtó felé, nyomában az unokájával. Szilárdka szülei még ülve tanakodtak, hogy merre menjenek tovább. Elcsendesedett a kocsi. Megszületett a döntés. Lassan ők is szedelőzködni kezdtek, hogy folytassák tovább a fővárosi barangolást.

– Valami fenn maradt – hadarta Szilárdka.

Meg sem várta a választ, úgy rohant vissza az otffelejtett hősért. Mindvégig hitte, hogy a Pókember nem véletlenül lett útitárs, majd sorsára hagyott játékfigura. Tudta, hogy eljött a nap. Hite beteljesedett.

Lázár Bence András

Az vagy, aki egy nő miatt

A fehér lepedőt a lombokon.

Amikor vége van egy délutánnak
és ott állsz, ott, ahol, az vagy, aki
sírni kezd egy nő miatt. A fehér
lepedőt a lombokon.

Amikor vége van egy reggelnek
és az vagy, az, aki hajnalban ébred,
nem tudja melyik keresztelkedés
maradt a saját, és a nő, aki miatt
az vagy, aki sírni kezd egy délután,
ott fekszik a paplanban, mint jégkristály.
A fehér lepedőt a lombokon,

képzeld most az utolsó békének,
amikor egy délután, vagy reggel
egy nő miatt, aki jégkristály, és
szobátok tiszta csend, saját
keresztelkedéseidet elfelejtet.
A fehér lepedő a lombokon,

a túl hideg, amihez kevés az ölelés,
és a szorítás túl kemény. A fehér
lepedő a lombokon, ez lesz az utolsó
béke, amikor az összes bűn kevés lesz,
amikor ami megmaradt csak annyi,
egy nővel, akit olvadni hagysz,
mint jégkristályt, mint

fehér lepedőt üres lombokon.

Halottak napja van

Nem hiszem a levélhullást,
nem, nem hiszem a durva apák
bölcstanácsait, nem hiszem
a véneket, ott állnak nagykabátban,
nem hiszem őket, nem hiszem a ráncos
asszonyokat, akik köveket gyűjtenek egy parton,
akik bálba mentek,
akik főznek egy férfinak,
nem hiszem őket.

•

Nem hiszem a levélhullást, azt is ellopta
valaki, aki ott ül, a legfényesebb gesztenye
alatt, nem hiszem, hogy ebben a képben
most béke van, de valami történik, de
valami mozog. Tüske felhám nő rajtam,
rajtad is, aztán, mint a csont, meghasad.

•

Halottak napja van,
és nem gyűrődnek fák, és nem lángol égbolt,
és nem rohannak állatok, nem égnek szemek,
és nem zúg a labirintus, halottak napja van,
és béke van, mert ennyinek legalább, hogy
béke van, ennyinek legalább lennie kell.
Nézz ki az ablakon, látod, ott állnak
nagykabátban, ott gyűjtik a köveket,
és mind mennek el.

•

Halottak napja van.
Nem hiszem a levélhullást, nem,
nem hiszem a durva apák bölcstanácsait,
nem hiszem a véneket, ők állnak ott most is,
nagykabátban, beszélnek valakiről, fecsegnek.

Nem akarom elhinni, hogy aki ott ül a legfényesebb
gesztenye alatt, nem hiszem el, hogy mennyi
bűne van, hogy ebben a képben most igazán
béke van.

Meleg tavak

Egy üres sétálóutca. Valahol lassú pakolás.
Valami dallam. És aki ott áll, levetett kabáttal
a hátán. Családra gondol. Puha fényekre.

Egy üres sétálóutca. Apád, egy széles kalap.
Anyád, egy széles gyűrődés. És aki ott áll,
levetett kabáttal a hátán és dallamokra gondol.

Egy üres sétálóutca. Az ablakban koraeste.
Két test. Két meleg ágyék. És aki ott áll,
levetett kabáttal a hátán. Tudja, hogy
minden, amit egésznek hívnak, fáj.

Mert a kemény öleléseket mind elhazudták.
Mert a délköröket valahol újrafestették.
Mert a tavak, a mezők gyémánt nyugalmát
elvtették a zajos városokba, ahol a megismert
falakat lerombolták.

Egy üres sétálóutca. Apád egy kalap,
anyád egy gyűrődés. És te vagy, aki ott
áll levetett kabáttal a hátán, és dallamokra
gondol és egészre, és testre, és ölekre,
és családra, és puha fényre, és hitre,
hogy szemünkben még pihennek
meleg tavak.

De tudja, hogy egyszerre hagytak el
mindenkit, abban a percben, amikor
a hideg csont eresze megtelt
az összes parancsolattal.

Petró János

A remény

Ma talán már mindegy lehet,
hogy mit éreztél akkor.
A remény, mely éltetett,
találkozásunk oly sok várakozás,
nélkülözés után, szertefoszlatta
a kételyt és a magányt.
A kecskeszaros sziklákon
mászva a megbeszélte hely felé,
lehet ugyanaz az érzés
tette bizonytalanná mozdulataid.
Válladon a fegyver védelmet nyújt-e,
vagy éppen veszély, lelőlek, mielőtt
szólhatnál ki vagy, vagy te lősz belém.
Mikor eléd álltam, láttam arcodon,
hogy a bujkálások hosszú napjai
éppúgy nyomot hagytak benned,
mint bennem. Nem tudom, ki vagy,
szólaltam meg én, lelőhettelek volna,
figyeltelek rég, ahogyan kapaszkodtál
sziklák és kecskeszarok között felfelé.
A hangom, melyet hosszú idő óta
magam is csak belülről hallottam,
meglepett. Hiszen félttem,
ahogyan féltél te is, mert
mióta eljöttünk, nem volt óra
és nem volt perc, mely ne éreztette
volna, hogy kiszolgáltatottságunk,
gyengeségünk hogyan rombolja
a szabadság körénk épített falait.
De akkor megszólaltál,
és hogy félsz, éreztem hangodon.
A kecskeszar, mint kettőnk
közös betegsége
apró foltokat hagyott lábodon.

Narancshubertus

Lassan megvénülök, mégsem készültem fel az életre. Nem készültem fel, és te nagyon hiányzol, hogy néha leülj mellém, és meghallgasd, amit mondok. Aztán csak annyit válaszolsz: huha. És kérsz egy narancshubertust. Ennyi is elég lenne. Ennyi is elég...

Kapolcs

A vándor vacogott, fogai néha bele-belecsattogtak a darabba, a feje fáj, délután összehányta a kukoricást. Nem éppen költői pillanat. Inkább szájalmasan emberi. Két deci pálinkától átmelegedve rogyott ágyba, ám álom nélküli, mély verembe zuhant. Vajon jön-e még új hajnal, kérdezte Öt, de a válasza már nem volt ideje. Most elpatkolok, gondolta aztán, pedig elhatározta, ha egyszer mégis bekövetkezik, az csak a Tisza partján, történhet meg vele.

Tokaj

Megérkezni is szeretett dél-kelet felől a hídon át, az álomszerűen, lassan gördülő kamionok között. Mindig olyan érzése volt, mintha a Tisza felett nagy hajók szelnék az utat. Arányait vesztette az idő, csak keresgélte önmagát az ébrenlét és az álom határán. Csütörtök. Ez tényleg most volt? Fájdalmasan szép, fájdalmasan rövid. Nehéz dolog a háború ilyen melegben. A Vándor érezte, most kellene abbahagynia, elhúzni Szegedre, írni egy jó blogbejegyzést, és viszlát.

Veszélka Attila

Triptichon

Ág a víz felett

A víz felett hintázó ág
a víztükörre hajlik.
Már nem tart semmi itt.
Oda lett mindenem.
Egy nő néz rám a hídról.
Tágra nyílt szemében
félelem. Hiába fél,
csupán az élettelen
dolgok élnek
mindörökké.
A folyó élettelen.
A hintázó ág még él.

Soha semmi

Mindig is vágytál
felnyitni a dobozt.
Most már tudod:
a dobozban
semmi sincs.
Minden hiába volt:
minden gonoszság
és minden megbocsátás.
A legrosszabb:
hogy meg sem loptak.
Soha semmid se volt.
Semmid.

Templomablakok

A templomablakok
vörösbor tüzű fényében
hófehér liliom parázslík.
A kolostorkert ágyásai
között vigyázva lépdél
az elhalt szerzetes.
Lassan elered az eső.
A templomablakok
kihunynak.
A szerzetes lehajtott
fejvel sír.
Ázó kolostorkert.

Térdeplő faun

A faun volt
az utolsó csepp,
a pohár alján
térdeplő faun,
a narancsfa lombjain
keresztülcsorgó
délelőtti fényben.

Talán a pánsíp.

Egyszerre
kiismerhetlenné
lett minden.

Sohasem voltta,
elérhetlenné,
a távolban remegő,
haragoszöld tenger
kusza hullámaivá.

Attól kezdve
sosem kerested többé
sehol.

Pipacsok

Esik. Napok óta,
könyörtelenül.
Ólomszürke idő
csorran fákon,
pipacsok szárán.

A nő nyári kalapban,
kék napernyője alatt,
kecsesen sétál

a nedves,
összetapadt szirmú
pipacsok közt.

Fásultan hallgatja
az ablaküvegen
szakadatlan
kopogó esőt.

Nézi a pipacsok
közt hajladozó
napernyőt.

A zöld labda

Gyarmathy Editnek

A kisimult időben,
a vézna holdsarló
metsző fénye alatt
fekszik,
eső alatt, hó alatt,
és nem alszik
soha többé,
és felszárad az eső,
megolvad a hó,
és fel nem ébred,
és ott kutyaagol
az oldalamon,
és gömbölyödjön
a hold bár,
vigyázza
azt a zöld labdát,
amit soha senkinek
oda nem adott.

Tarnai László

Káprázik

A színházi kellékek között
a főhelyet bitroló lámpaoszlop tetején
varjú várta vehemens párját
de a légyott helyett az örökéggő
másik villanypóznára költözött
és a zenekari árokban károgó
hollókat hívogatta ám a karmester
kettétörte a pálcáját
A komédián kacagtak a kosztümök
a botjukkal bíbelődő zakók röhögtek
s a fényárban úszó sötét ruhás publikum
tapsolt amire a mellettem ülő hétalvó
nyitotta a szemét mintha kelne a nap
A szünet a teátrumban csillapítja a szomjat
ezért ásványvízzel koccintottunk
és hörpöltük a pusztamérgesi pincék
hordóinak száraz fehér nedűit
Szóra bírtuk a szótlanságot
a halk horkolásáért elnézést kért
hiszen zavarja az otthon maradt füldegót

Zenebona trécselés svédasztal
egyremegy mert forgolódik a takarója
hiába nyeli a pirulákat a szirup fölösleges
mindennapja mindjobban fárad
Álmodozik puccos irodáról
ahol fakadástól bogárfeketéig körmölt
ám gallyrament a gigászi góré
aki a szomszédja felé bökött
hátha akad ott valami tennivaló
A szalmatető alatti rozoga kuckóban
a hideg sparhelt mellett didergő
szikkadt öreg ötszázat kért kölcsön
amit szokásos falopás után visszaad
Farkaséhes korcs kísérte a kertkapuig
aztán a bűvópatak partján
hallgatta amint a korhadtt fatörzs
az aranyéletű csillagokkal diskurált

Ballagva a csillároltó nézőtérre
a hétalvó hirtelen hamarjában búcsúzott
mert az egykori feleségét fölkeresi
A konyhaasztalon karéj kenyerekre
szeletelik a szófukar szalonnát
s eszükbe se jut a tévé a Cigánybáró
ugyanis caplatnak az eltévedt álomszigetre
ahol káprázik az újakezdés